

Knihovnická legislativa

Vít Richter

Národní knihovna ČR – Knihovnický institut



Rozvoj manažerských kompetencí

19. 4. 2022

Praha, Národní knihovna ČR

- STÁVÁTE SE ŘEDITelem/VEDOUcÍM KNIHOVNY
- VEŘEJNÁ KNIHOVNA
- LEGISLATIVA A KNIHOVNY
- ŘÍZENÍ KNIHOVNY
- EKONOMICKÉ ŘÍZENÍ
- VEŘEJNÉ ZAKÁZKY
- HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM
- ŘÍZENÍ LIDSKÝCH ZDROJŮ
- SPISOVÁ SLUŽBA
- KNIHOVNICKÉ PROCESY
- STATISTIKA
- CENTRÁLNÍ SLUŽBY KNIHOVEN
- BUDOVY A VYBAVENÍ KNIHOVEN
- KNIHOVNICKÉ ORGANIZACE A SPOLUPRACUJÍCÍ INSTITUCE



Kolektiv autorů:

**Daniela Divínová, Lenka Dostálová, Jitka Kotisová, Šárka Pazderová, Vít Richter,
Richard Ščerba, Marie Šedá**

Umístění: Metodické příručky pro knihovny » **Jak řídit knihovnu**Historie: · **Jak řídit knihovnu**

řízení: start

Tisk/export

(TXT, PDF, ODT, EPUB)

Citace**Obsah**

Úvod

1. Stáváte se ředitelem/vedoucím knihovny
 2. Veřejná knihovna
 3. Legislativa a knihovny
 4. Řízení knihovny
 5. Ekonomické řízení
 6. Veřejné zakázky
 7. Hospodaření s majetkem
 8. Řízení lidských zdrojů
 9. Spisová služba
 10. Knihovní služby
 11. Statistika
 12. Centrální služby knihoven
 13. Budovy, vybavení, technika
 14. Knihovnické organizace a spolupracující instituce
- Když potřebujete víc
Literatura

Přílohy

- Příloha 1. Stáváte se ředitelem/vedoucím knihovny
Příloha 2. Veřejná knihovna
Příloha 3. Legislativa a knihovny
Příloha 4. Řízení knihovny
Příloha 5. Ekonomické řízení
Příloha 6. Veřejné zakázky
Příloha 7. Hospodaření s majetkem
Příloha 8. Řízení lidských zdrojů
Příloha 9. Spisová služba
Příloha 10. Knihovní služby
Příloha 11. Statistika
Příloha 12. Centrální služby knihoven
Příloha 13. Budovy, vybavení, technika
Příloha 14. Knihovnické organizace a spolupracující instituce

 **Kontaktujte nás** **INFORMACE PRO KNIHOVNY**

Jak řídit knihovnu

Příručka pro začínající vedoucí/ředitele knihoven

Autoři:

Daniela Divinová**Lenka Dostálová****Jitka Kotisová****Šárka Pazderová****Vít Richter****Richard Ščerba****Marie Šedá**

Redakce elektronické verze:

Linda Jansová

Praha

Národní knihovna ČR – Knihovnický institut
březen 2022 – (aktualizováno průběžně)[Přejít k obsahu](#)

Jak řídit knihovnu

Příručka pro
začínající vedoucí
/ředitele knihoven

Přílohy

Příloha 1. Stáváte se

ředitelem/vedoucím knihovny

Příloha 2. Veřejná knihovna

Příloha 3. Legislativa a knihovny

Příloha 4. Řízení knihovny

Příloha 5. Ekonomické řízení

Příloha 6. Veřejné zakázky

Příloha 7. Hospodaření s majetkem

Příloha 8. Řízení lidských zdrojů

Příloha 9. Spisová služba

Příloha 10. Knihovní služby

Příloha 11. Statistika

Příloha 12. Centrální služby knihoven

Příloha 13. Budovy, vybavení,
technikaPříloha 14. Knihovnické organizace a
spolupracující instituce<https://prirucky.ipk.nkp.cz/řízení/start>

Metodické příručky pro knihovny

Nejnovější příručky

Jak řídit knihovnu

Zpracovali Daniela Divínová, Lenka Dostálová, Jitka Kotisová, Šárka Pazderová, Vít Richter, Richard Ščerba a Marie Šedá
březen 2022 – (aktualizováno průběžně)

Národní digitální knihovna

Zpracovali Karolína Košťálová a Aleš Brožek
říjen 2020 – (aktualizováno průběžně)

<https://prirucky.ipk.nkp.cz/start>

Přístupné webové stránky

Zpracovala Eva Cerniňáková
září 2020 – (aktualizováno průběžně)

Připravujeme změnu knihovního softwaru

Zpracovaly Eva Cerniňáková a Linda Jansová
září 2019 – (aktualizováno průběžně)

Příručky ke stažení

Tyto příručky jsou dostupné ke stažení v PDF.

- [Standard pro postupy rekonstrukce knihoven](#) (2021)
- [Interkulturní knihovnictví](#) (2021)
- [Knihovna v obci - Příručka pro starosty a zastupitele](#) (2020)
- [Metodický pokyn pro postupy rekonstrukce knihoven](#) (2020)
- [Standard pro dobrou knihovnu](#) (2020)
- [Služby knihoven knihovně. Krajské programy regionálních funkcí na podporu knihoven](#) (2020)
- [Služby knihoven a autorský zákon 121/2000 Sb. – základní pravidla](#) (přehledová tabulka, 2020)
- [Směrnice IFLA o knihovnických službách osobám s dyslexií](#) (2019)
- [Nápady, náměty a scénáře na setkání rodičů a nejmenších čtenářů v knihovnách](#) - metodická příručka k projektu Boc (2019)
- [Metodický pokyn Ministerstva kultury k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovatelů knihovnamí zřizovanými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky](#) (2019)
- [Metodický pokyn Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky](#) (2019)
- [Ochrana osobních údajů v knihovnách. Příručka pro knihovny](#) (2018)
- [Rovný přístup. Knihovny a skupiny ohrožené sociálním vyloučením. Metodická příručka pro práci knihoven se sociálně vyloučenými a sociálním vyloučením ohroženými skupinami uživatelů](#) (2018)
- [Standard pro dobrý knihovní fond](#) (2017)
- [Rovný přístup. Knihovna přátelská k seniorům. Metodická příručka pro práci knihoven se seniory](#) (2016)
- [Rovný přístup. Standard Handicap Friendly. Metodická příručka pro práci knihoven s uživateli s postižením](#) (2014, aktualizováno 2019)

<https://www.msvk.cz/pro-knihovny/studijni-texty/>

Obsah

- [Metodické příručky pro knihovny](#)
- [Nejnovější příručky](#)
- [Příručky ke stažení](#)

Studijní texty

Studijní texty pro kurzy profesní kvalifikace knihovník dle [Národní soustavy kvalifikací](#).

Studijní texty pro kurzy profesní kvalifikace knihovník (vysokoškolská úroveň č. 7)

[Zajištění specializovaných akvizičních činností](#)

[Strategické plánování v oblasti akvizice](#)

[Formální a obsahová analýza odborného cizojazyčného textu](#)

[Vzdělávání pracovníků knihoven](#)

[Vzdělávání pracovníků knihoven pro děti](#)

[Navrhování, strukturování a vytváření bibliografických a faktografických databází](#)

[Tvorbte tezaurů a souborů národních autorit](#)

[Vytváření specializovaných souborných katalogů \(rukopisů, prvotisků, vzácných tisků, speciálních dokumentů\)](#)

[Zpracování metodik katalogizace s vazbami na národní a mezinárodní standardy](#)

[Koncipování revizí a posuzování knihovnických fondů v rámci instituce](#)

[Vytváření koncepcí komplexní péče o knihovní fondy](#)

[Komplexní správa a organizace knihovního fondu](#)

[Vytváření koncepce obsahu a systému stavění, správa a organizace specializovaných \(dílčích\) knihovnických fondů a studoven v knihovnách](#)

[Práce s elektronickými informačními zdroji a nástroji](#)

[Správa, ochrana a zpřístupňování digitálních dokumentů v knihovně](#)

[Orientace ve standardech digitalizace](#)

[Poskytování bibliografických a rešeršních služeb v knihovnách s celostátní nebo oborovou působností](#)

[Poskytování mezinárodních meziknihovnických služeb v knihovnách určených knihovním](#)

Spolupráce na příručce

Rozšiřování a prohlubování
stávající příručky

Chystáme další pokračování:
*Richard Ščerba: Příručka pro
personální práci*

Další témata????

Nabídnout vlastní vzorové
materiály, formuláře...



Zavést systém vzdělávání pro management knihoven v oblasti řízení lidských zdrojů

Hlavní témata

☐ Základní knihovnická legislativa

- **Knihovní zákon**
- **Autorský zákon**
- **Ochrana osobních údajů**
- **Přístupnost webových stránek**

☐ Centrální služby knihoven

Základní knihovnická legislativa



Nacházíte se zde: Úvod > Legislativa, standardy > Legislativní dokumenty

Rozcestník ke knihovnické legislativě

- Knihovní zákon 257/2001 Sb. a návazné prováděcí přepisy
- Povinný výtisk
- Autorské právo, kolektivní správa, půjčování zvukových záznamů, zpřístupnění děl nedostupných na trhu
- Osiřelá díla
- Svobodný přístup k informacím
- Ochrana osobních údajů
- Sbírkový muzejní povahy
- Archivní legislativa
- Požární ochrana a krizové řízení
- Katalog prací (Nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě)
- Ostatní legislativa a doporučení k činnosti knihoven
- Archiv

05.01.2021

[↑ Nahoru](#) [🖨 Tisk](#)

<https://ipk.nkp.cz/>

- Legislativa, standardy
- Legislativní dokumenty
 - Knihovní zákon 257/2001 Sb. a návazné prováděcí přepisy
 - Povinný výtisk
 - Autorské právo
 - Svobodný přístup k informacím
 - Osiřelá díla
 - Ochrana osobních údajů
 - Sbírkový muzejní povahy
 - Archivní legislativa
 - Požární ochrana a krizové řízení
 - Ostatní legislativa a doporučení k činnosti knihoven
- Archiv
- Katalog prací
- Normy, standardy, doporučení
- Koncepce, strategie, deklarace
- Mezinárodní doporučení

Základní knihovnická legislativa

- ❑ **ZÁKON 257 ze dne 29. června 2001 o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon)**
- ❑ **Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) s účinností od 15. 2. 2019**
- ❑ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).
- ❑ Zákon č. 99/2019 o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací a o změně zákona zákona č. 365/2000 Sb.

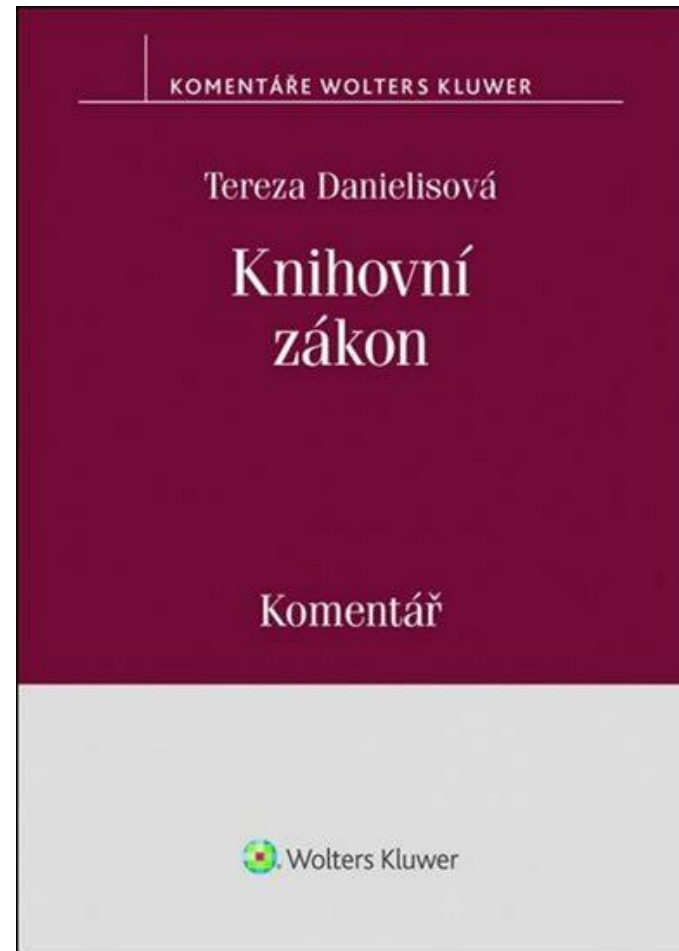
Povinný výtisk

- ❑ Zákon č. 37/1995 Sb. o neperiodických publikacích
- ❑ Zákon č. 46/2000 Sb. o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon) (web [Zákony pro lidi](#))

Knihovní zákon jako povinnost

Povinnosti knihoven

<https://obchod.wolterskluwer.cz/cz/knihovni-zakon-c-257-2001-sb-komentar.p4746.html>



Povinné a nepovinné, placené a neplacené služby §4

Bezplatné (povinné) služby (odst. 1)

- a) zpřístupňování knihovních dokumentů z knihovního fondu knihovny nebo prostřednictvím **meziknihovních služeb** z knihovního fondu jiné knihovny,
- b) poskytování **ústních** bibliografických, referenčních a faktografických **informací a rešerší**,
- c) **zprostředkování informací z vnějších informačních zdrojů**, zejména informací ze státní správy a samosprávy,
- d) **umožnění přístupu k informacím na internetu**, ke kterým má knihovna **bezplatný přístup**.

Služby s možností úhrady (odst. 2 a 3)

- a) zpřístupňování knihovních dokumentů z knihovního fondu knihovny, které mají povahu rozmnoženin **zvukového či zvukově obrazového záznamu**,
- b) zpřístupňování knihovních dokumentů z knihovních fondů jiných knihoven zprostředkováním jejich rozmnoženin v rámci **meziknihovních reprografických služeb**,
- c) zpřístupňování knihovních dokumentů z knihovních fondů knihoven v rámci **mezinárodních meziknihovních služeb**.

- a) v umožnění přístupu k **placeným informacím na internetu**,
- b) v **kulturní, výchovné a vzdělávací činnosti**,
- c) ve **vydávání tematických publikací**,
- d) v poskytování **reprografických služeb**,
- e) v poskytování **písemných** bibliografických, referenčních a faktografických **informací a rešerší**.

Povinné a nepovinné, placené a neplacené služby §4

Bezplatné (povinné) služby (odst. 1)

- ❑ a) ve **zpřístupňování knihovních dokumentů** z knihovního fondu knihovny nebo prostřednictvím **meziknihovních služeb** z knihovního fondu jiné knihovny,
- ❑ b) v poskytování **ústních** bibliografických, referenčních a faktografických **informací a rešerší**,
- ❑ c) ve **zprostředkování informací z vnějších informačních zdrojů**, zejména informací ze státní správy a samosprávy,
- ❑ d) v **umožnění přístupu k informacím na internetu**, ke kterým má knihovna **bezplatný přístup**.

Bezplatné služby:

- Vnitrostátní MVS
- Přístup k internetu
- Registrační poplatek není cenou služeb

Služby s možností úhrady (odst. 2 a 3)

- ❑ a) zpřístupňování knihovních dokumentů z knihovního fondu knihovny, které mají povahu rozmnoženin **zvukového či zvukově obrazového záznamu**,
- ❑ b) zpřístupňování knihovních dokumentů z knihovních fondů jiných knihoven zprostředkováním jejich rozmnoženin v rámci **meziknihovních reprografických služeb**,
- ❑ c) zpřístupňování knihovních dokumentů z knihovních fondů knihoven v rámci **mezinárodních meziknihovních služeb**.
- ❑ a) v umožnění přístupu k **placeným informacím na internetu**,
- ❑ b) v **kulturní, výchovné a vzdělávací činnosti**,
- ❑ c) ve **vydávání tematických publikací**,
- ❑ d) v poskytování **reprografických služeb**,
- ❑ e) v poskytování **písemných** bibliografických, referenčních a faktografických **informací a rešerší**.

Úhrada služeb do výše vynaložených nákladů (odst. 4)

Evidence uživatelů – úhrada vynaložených nákladů na administrativní úkony (odst. 5)

Respektování rovného přístupu (odst. 7)

Povinnosti knihoven

Evidence knihoven § 5 až 8

- ❑ Knihovní řád – doložení rovného přístupu §6, odst. 2
- ❑ Provozovatel knihovny je povinen písemně oznámit ministerstvu každou změnu údajů evidovaných v evidenci knihoven, a to nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy ke změně došlo.

Meziknihovní služby § 14

- ❑ Povinnost zapůjčit dokument, nebo poskytnout kopii, nebo sdělit dostupnost dokumentu
- ❑ Povinnost vrátit dokument
- ❑ Povinnost poskytnout zapůjčení bezplatně
- ❑ Možnost úhrady
 - Ceny kopie
 - Nákladů na dopravu dokumentů
- ❑ Povinnost knihovny vést evidenci poskytnutých MVS
- ❑ Povinnost zprostředkovat mezinárodní MVS

Povinnosti knihoven

Evidence a revize KF § 16

- Povinnost vést evidenci KF
- Povinnost provádět revizi KF – rozsah revize v závislosti na velikost KF
- Povinnost sepsat zápis o revizi

Vyřazování dokumentů z KF § 17

- Důvody k vyřazení KF
- Nakládání s konzervačními fondy
- Nabídková povinnost
 - Jiné knihovně
 - Koupě vyřazených dokumentů
- Rušení knihovny

Povinnosti knihoven

Ochrana KF § 18

Povinnost

- Umístit KF ve vhodných podmínkách
- Zajistit ochranu KF proti odcizení a poškození, včetně vlivu prostředí
- Zajistit restaurování nebo převod na jiný nosič

Opatření k nápravě § 19

- povinnost písemně oznámit ministerstvu každou změnu údajů evidovaných v evidenci knihoven, a to nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy ke změně došlo §7, odst. 1
- Povinnost vést evidenci MVS §14, odst. 5
- Povinnost vést evidenci KF a revidovat KF §16, odst. 1-4
- Povinnost ochrany KF §18

Přestupky

§ 20 Přestupky

(1) Provozovatel knihovny se dopustí přestupku tím, že

- a) poruší povinnost podle § 14 odst. 2 nebo 3,
- b) nedodrží postup při vyřazování knihovních dokumentů podle § 17 odst. 2 nebo 3,
- c) poruší povinnost podle § 17 odst. 5, nebo
- d) neodstraní zjištěné nedostatky ve stanovené lhůtě podle § 19.

(2) Za přestupek lze uložit pokutu

- a) od 5 000 Kč do 200 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. d), nebo
- b) od 25 000 Kč do 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) až c).

Na co si dát pozor

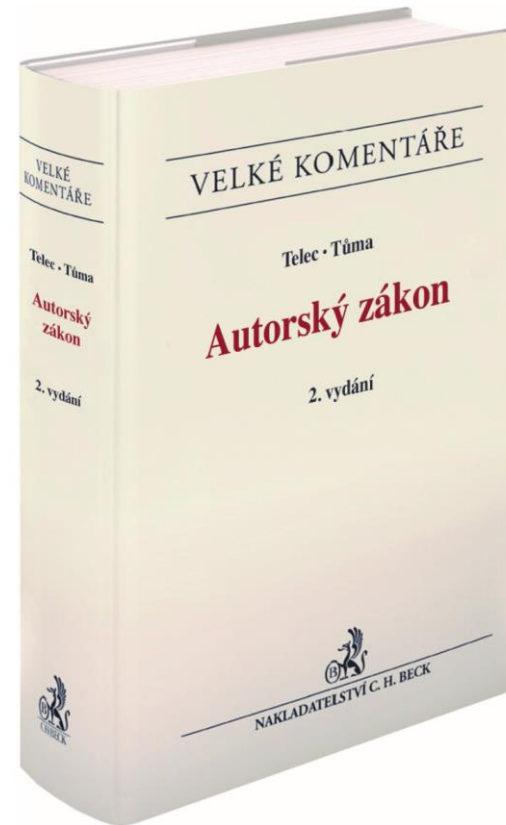
- Odmítnutí poskytovat MVS
- Vyřazování z knihovního fondu
 - konzervační fondy
 - nabídka ke koupi vyřazených dokumentů (dodržení nabídkové povinnosti)
- Rušení knihovny – dodržení nabídkového povinnosti

Autorský zákon

Autorský zákon

Nejdůležitější části pro knihovny

- ❑ § 25 - Právo na odměnu v souvislosti s rozmnožováním díla pro osobní potřebu a vlastní vnitřní potřebu
- ❑ § 30a Rozmnožování na papír nebo na podobný podklad
- ❑ § 31 Citace
- ❑ § 37 Knihovní licence
- ❑ § 38 Licence pro zdravotně postižené
- ❑ § 97e +f Rozšířená kolektivní správa + Seznam DNNT
- ❑ Příloha - Sazebník odměn při opětném prodeji originálu díla uměleckého, v souvislosti s rozmnožováním díla pro osobní potřebu a v souvislosti s půjčováním děl



Legislativní dokumenty

- ❑ Autorský zákon č. 121/2000
- ❑ Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl - 1886, revize 1971
- ❑ Smlouva WIPO o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech 1996
- ❑ Smlouva WIPO o právu autorském 1996
- ❑ Směrnice EU
 - Směrnice 91/250/EHS o právní ochraně počítačových programů
 - **Směrnice 92/100/EHS o právu na pronájem a na půjčování**
 - Směrnice 93/98/EHS o harmonizaci ochranné doby práva autorského a některých práv souvisejících s právem autorským
 - Směrnice 96/9/ES o právní ochraně databází
 - **Směrnice 29/2001 o harmonizaci některých aspektů práva autorského a práv souvisejících v informační společnosti**
 - **Směrnice 2012/28 o některých povolených způsobech užití osiřelých děl**
 - **Směrnice 2019/790 o autorském právu na jednotném digitálním trhu**
- ❑ Knihovní lobby: IFLA, EBLIDA, SKIP

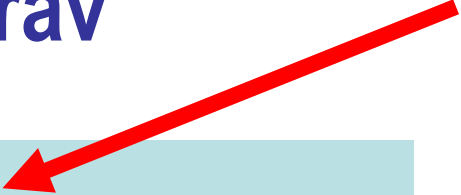
Služby knihoven a autorský zákon 121/2000 Sb. - základní pravidla

Zpracovali: Vít Richter, Zdeněk Matušík

	Tištěné knihy, periodika a další vydané dokumenty (například reprograficky rozmnožené)	Textové dokumenty vydané na CD, DVD (text, text+obraz, text+zvuk)	Počítačové programy (včetně interaktivních výukových programů), počítačové hry a databáze	Zvukové nosiče (vydané CD, DVD, gramofonové desky, magnetické pásky apod.)	Audiovizuální dokumenty (vydané na CD, DVD, videokazety apod.)	Vysokoškolské kvalifikační práce (bakalářské, diplomové, rigorózní, disertační, habilitační)	Online informační zdroje (tj. bez hmotného nosiče, ze serveru poskytovatele)	Elektronické knihy (bez hmotného nosiče)	Notové záznamy (notoviny)
Půjčování absenční (mimo budovu knihovny)	ANO Možno půjčovat bez omezení, podmínkou je vykazování statistiky výpůjček jako podklad pro úhradu odměn (0,50 Kč/výpůjčka), která je hrazena ze státního rozpočtu.	Dokumenty s elektronickým (digitálním) záznamem jako hlavním předmětem lze absenčně půjčovat pouze na základě licence (prodejných podmínek). Jde-li o přílohy knih a časopisů, lze je absenčně půjčovat přímo ze zákona. Nesmí se půjčovat počítačové programy a databáze.	NE Nesmí se absenčně půjčovat (resp. jen na základě smluvní licence).	ANO Lze je půjčovat na základě licenční smlouvy z r. 2004. Možno půjčovat nejdříve po 9 měsících od vydání. Možno účtovat poplatky za výpůjčky do výše vynaložených nákladů. Každý rok poslat hlášení NK ČR. Další podrobnosti na https://ipk.nkp.cz/legislativa/01_LegPod/autorske-pravo/ZvukPujcRozc.htm	NE Nelze absenčně půjčovat , s výjimkou zakoupení AV dokumentů s licenci na půjčování, např. od Bontonfilmu, lze vybírat poplatky, pokud to licence umožní.	NE	NENÍ RELEVANTNÍ	E-půjčování možné pouze v souladu s poskytnutou licenci.	ANO Možno půjčovat bez omezení jako knihy.
Půjčování prezenční (na místě samém)	ANO Možno půjčovat bez omezení	ANO Možno půjčovat bez omezení jako knihy. Knihovna je povinná zabránit zhotovení rozmnoženiny . Na místě lze půjčovat také CD jako přílohy knih a časopisů. Nesmí se půjčovat počítačové programy a databáze.	NE Způsob použití a zpřístupnění jen podle konkrétních ustanovení licence, tj. zpravidla na zařízení v knihovně podle počtu zakoupených licencí. Nutno zabránit zhotovení kopie.	ANO Je možné přehrávat individuálnímu uživateli v prostoru knihovny. Je nutné zabránit zhotovení kopie. Neplatí odkladná lhůta 9 měsíců od vydání.	ANO Je možné přehrávat individuálnímu uživateli v prostoru knihovny. Nutno zabránit zhotovení kopie.	ANO Lze půjčovat a studovat na místě samém v knihovně	Zpřístupnění pouze v souladu s poskytnutou licenci	Zpřístupnění pouze v souladu s poskytnutou licenci	ANO Možno půjčovat bez omezení jako knihy

<https://ipk.nkp.cz/docs/legislativa/knihovny-a-autorsky-zakon>

Doba trvání majetkových práv

Autor	70 let od smrti 
Anonymní díla	70 let od zveřejnění
Vydavatel	50 let od vydání
Výkonný umělec	70 let od zveřejnění výkonu
Výrobce zvukového a zvukově obrazového záznamu	50 let od pořízení záznamu
Právo rozhlasového a televizního vysílatele	50 let po prvním vysílání
Právo pořizovatele databáze	15 let od poslední aktualizace
První zveřejnění volného nezveřejněného díla	25 let

Půjčování dokumentů z KF

Absenční půjčování

Možno půjčovat

- tištěné knihy a časopisy
- digitální záznam na "hmatatelném" nosiči
 - text, text-obraz, text-zvuk + počítačový program, zvuk+statické obrázky+počítačový program
 - Půjčování příloh na CD – ne software a databáze
- zvukové záznamy – licenční smlouva
- audiovizuální dokumenty – pouze nákup licence – Bontonfilm

Nelze půjčovat

- Databáze, software, počítačové hry

Prezenční půjčování

Možno půjčovat

- Všechny vydané dokumenty (hmatatelné)
- Diplomové, rigorózní, disertační, habilitační a bakalářské práce
- Přehrávání ze záznamu – zvukové a AV dokumenty
- Povinnost zamezit zhotovení kopie zvukového a AV dokumentu

Nelze půjčovat

- Programy, databáze, počítačové hry

Zhotovení tiskové a digitální kopie

Tisková kopie

- Zhotovení kopie knihy, časopisu – rozsah kopie – rozsah není stanoven, ale fair use
- Kopie poškozených a ztracených děl
- Povinnost platit odměnu
- Sazba (bez ohledu na formát) + 20% DPH
 - černobílé kopie – Kč 0,20
 - barevné kopie – Kč 0,40
- Započítává se 70 % zhotovených kopií
 - v mnoha případech příliš tvrdé, obecní úřad 20%
- Placené a neplacené služby
 - U bezplatné služby se neodvádí poplatek

Digitální kopie

Pro uživatele

- Pouze volná díla
- Kopie pro EDD – elektronické dodávání dokumentů
- Samoobslužné skenery???

Pro knihovnu

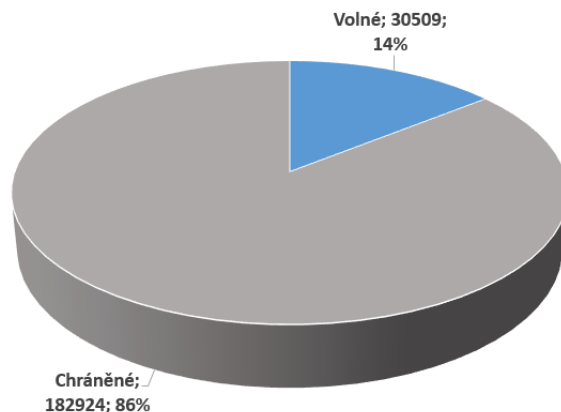
- Pro archivní účely – nezávisle na obsahu knihovního fondu – nelze zpřístupňovat
- Kopie díla z vlastního fondu – pouze zpřístupnění na místě samém + tisková kopie

Zpřístupnění děl nedostupných na trhu (DNNT)

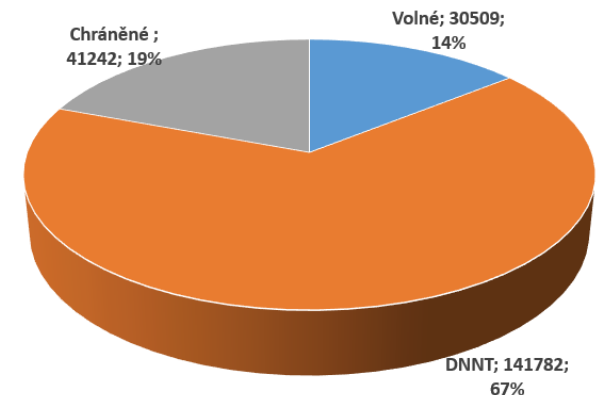
- **Licenční smlouva – rozšířená kolektivní správa**
 - Autor může zakázat
- **Rok 2022**
 - Knihy vydané do roku 2001 – vzdálený přístup
 - Knihy vydané v letech 2002 – 2007 – na místě samém
 - Periodika vydaná do roku 2011
 - Celkem zpřístupněno cca 178 000 sv. (NK, MZK, KNAV, SVK HK)
- **NK ČR hradí licenci za zpřístupnění – roční platby**

	2019	2020	2021	2022	2023
Roční odměna v Kč s DPH	12 705 000	26 146 951	27 741 915	30 469 660	33 197 406

Volná a chráněná díla NDK 2020



Volná a chráněná díla a DNNT do roku 2007



Bezplatná služba

Vystavení díla na internetu

- ❑ Vlastní [zaměstnanecké] dílo, databáze
- ❑ Autorská díla s uzavřenou licencí
- ❑ Volná autorská díla

- co je to volné dílo?
- Orientačně: díla vydaná před více než 110 lety

- podstatná část novodobého obsahu Digitální knihovny (bez ohledu na případné další vztahy mezi knihovnami) ani **nemůže být knihovnami sdílena**, pokud nemají ve fondu tentýž dokument
- (totéž se týká případného postoupení kopií mikrofilmových apod. reformátů)

Pozor na použití fotografií stažených z internetu

profimedia Potřebujete poradit? >

ILUSTRÁČNÍ FOTOGRAFIE

Fotografie "0139207682"

Royalty-free

U fotografie, která se řídí licencí Royalty-free, je cena stanovena jako jednorázový poplatek. Nemusíte nám sdělovat, k jakému účelu fotografii potřebujete či kolikrát ji použijete - vyberte si velikost jakou potřebujete a snímek si stáhněte.

Vyberte si velikost

Velikost	Cena
<input type="radio"/> 800×533px ~ 6,8×4,5cm & 300dpi	1 210 Kč
<input type="radio"/> 1748×1165px ~ 14,8×9,9cm & 300dpi	4 080 Kč
<input type="radio"/> 2480×1653px ~ 21×14cm & 300dpi	6 135 Kč
<input type="radio"/> 3508×2339px ~ 29,7×19,8cm & 300dpi	8 189 Kč
<input type="radio"/> 4961×3308px ~ 42×28cm & 300dpi	10 243 Kč

Uvedené ceny jsou bez DPH

Senior couple holding sign in forest, portrait

Datum přidání: 4. 8. 2012

Model release: Je u snímku k dispozici

Půjčování e-knih

P-kniha

- hmotný nosič – papír, CD, DVD
- rozšiřování – distribuce § 14
 - vyčerpání práv
- půjčování § 16
- knihovní licence § 37
- vyčerpání práv

E-kniha

- autorské dílo slovesné (jako nehmotný statek), které není distribuováno na hmotném nosiči
- § 18 právo na sdělování veřejnosti
 - Nedochozí k vyčerpání práv
 - Vždy souhlas/licence od autora
- Je možno s nimi nakládat pouze v souladu s licencí
- Pokud není licence udělena, řídí se užití dle zákona - § 30 odst. 1 a odst. 2 AZ
 - Ize pouze číst, nelze udělat kopii

E-knihy NELZE

- zdědit, půjčit ani darovat, a to dokonce ani v případě, že je zapůjčíte či darujete spolu se čtečkou, pokud se čtečkou nebyly pořízeny;
- tisknout, pokud to vydavatel nepovolil;
- prodat čtečku s e-knihami, které jste do ní nahráli po jejím nákupu;
- zbavit e-knihy DRM, abyste je mohli použít na jiném zařízení, ačkoliv jste za e-knihu zaplatili;
- půjčování čteček (software)?**

Služby pro osoby se zdravotním postižením

Všechny druhy vydaných dokumentů kromě počítačových programů a databází

➤ **Půjčování**

- **v souvislosti s jejich zdravotním postižením**
- **prezenční i absenční**

➤ **Kopie**

- **v rozsahu odpovídajícím jejich zdravotním postižením**
- **bez omezení formy**
- **včetně kopie notových materiálů**
- **včetně případné dodávky on-line (e-DoDo)**

➤ **neplatí se za ně odměna (neplatí pro reprogr. kopie)**

➤ **Všechny výjimky platí i pro osoby s poruchami čtení (Marakéšská smlouva)**

Veřejná čtení – principy licence

- Úhrada odměn autorům je provedena paušální platbou
 - **Jednotlivé knihovny nebudou odvádět žádný poplatek**
- Nehlásí se akce, které jsou součástí vyučování a akce pro zdravotně postižené
- Každá knihovna pořádající VČ musí provést ohlášení do 10 dnů po akci
- Forma: webový formulář, papírový formulář
- Obsah:
 - **Identifikační údaje o knihovně**
 - **Datum**
 - **Údaje o díla: autor, překladatel, autor adaptace nebo dramatinizace, název, rok vydání, vydavatel, ISBN**
 - **Vyloučení ze smlouvy**
- Nevztahuje se na předčítání na internetu**



Nacházíte se zde: Úvod > Formuláře > IPK > Hlášení o uskutečnění veřejného čtení

Hlášení o uskutečnění veřejného čtení

DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agentura jako kolektivní správce práv autorů literárních děl a Národní knihovna ČR uzavřely hromadnou smlouvu na veřejná čtení. Výhodou této smlouvy je, že odměna autorům bude hrazena paušální částkou z rozpočtu Národní knihovny ČR a že jednotlivým knihovnám systému knihoven bude k získání licence pro veřejná čtení stačit pouze řádně ohlášení údajů prostřednictvím níže uvedeného formuláře. Pokud byste měli s vyplňováním formuláře potíže, odešlete prosím požadované údaje na emailovou adresu dana.smetanova@nkp.cz

- Další informace a pokyny k vyplnění formuláře na stránkách Národní knihovny ČR.
- Informace o veřejném čtení na stránkách DILIA.

Název díla

Autor - příjmení *

Autor - jméno *

Překladatel - příjmení

Překladatel - jméno

Druhý překladatel - příjmení

<https://ipk.nkp.cz/>



Vyhledávání

- KKL Databáze knihovnické literatury
- KZK Databáze zkratk
- ADR Adresář knihoven
- TDKIV Terminologická databáze
- SCK Slovník českých knihovníků

Informace

Od 16.2.2015 mají portály Informace pro knihovny, Terminologická databáze TDKIV, Oborová brána KIV a VISK novou podobu - doufáme, že s ní budete spokojeni. Staré verze portálů IPK, TDKIV, VISK zůstávají archivované. Budeme vděční za vaše připomínky (viz Kontakt).

Výstavy, děti, propagace

- ❑ Zveřejňováním fotografií z akcí na internetu či v médiích
 - **Není problém AZ, občanský zákoník, ochrana osobních údajů**
- ❑ Vystavováním dětských i dospělých prací (výtvarných, literárních výstupů ze soutěží) na internetu nebo ve veřejně přístupných prostorách ?
 - **Pravidla stanovit v podmínkách soutěže**
- ❑ Jak je to s použitím těchto prací k propagačním účelům? Je potřeba mít souhlas?
 - **Ano, nutný souhlas, například rodičů**
- ❑ Jak je to se zveřejňováním jmen autorů? Když obrázek použiji (například jako tapetu webových stránek), musím uvést jméno autora?
 - **Souhlas autora**

Výstavy, děti, propagace

- ❑ Použití oskenované reprodukce z knihy nebo stáhnutého obrázku z internetu na propagační materiály k soutěži
 - § 31 citace nebo volné dílo nebo licence, případně CC
- ❑ Lze umístit na plakát a jiné propagační materiály reprodukci obrazu
 - Pouze volné dílo nebo licenci
- ❑ Je jedna z možných cest obraz trochu pozměnit? Například ho zrcadlově otočit?
 - Vždy souhlas autora

Ochrana osobních údajů v knihovnách

Tereza Danielisová
Michal Denár

- Odpovědnost knihovny jako správce osobních údajů
- Osobní údaje zpracovávané knihovnou
- Účel zpracování
- Osobní údaje při poskytování služeb
- Práva subjektu údajů
- Odpovědnost zaměstnanců
- Autentizace a autorizace – pravidla pro tvorbu hesel
- Ochrana technické infrastruktury
- Portály, sítě wifi
- Ochrana dat



Přístupné webové stránky

Zákon č. 99/2019 o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací a o změně zákona č. 365/2000 Sb.

Audit automatizovaných knihovních systémů

The screenshot shows the website 'Přístupné webové stránky' (Accessible Websites) by IPK. The page includes a search bar, navigation links, and a main content area with the title 'Přístupné webové stránky' and author 'Eva Cerniňáková'. A detailed table of contents is visible on the left side.

IPK Přístupné webové stránky
Příručka pro knihovny

Hledat

Poslední úpravy Správa médií Mapa stránek

Umístění: Metodické příručky pro knihovny » Přístupné webové stránky
Historie: - Jak řídit knihovnu - Metodické příručky pro knihovny - Přístupné webové stránky

prístupnost:start

Přístupné webové stránky
Příručka pro knihovny
Eva Cerniňáková
Praha
Národní knihovna ČR – Knihovnický institut
září 2020 – (aktualizováno průběžně)
[Přejít k obsahu](#)

Eva Cerniňáková

Tisk/export
(TXT, PDF, ODT, EPUB)
Citace

Obsah

1. Úvod
2. Uživatelé webu se specifickými potřebami
3. Uživatelé a přístupnost
4. Zrakové postižení
5. Sluchové postižení
6. Tělesné postižení
7. Kognitivní poruchy
8. Citlivost na světelné a optické podněty
9. Přehled opatření

Základy přístupnosti webu pro knihovny

9. Knihovny a přístupnost
10. Zákon o přístupnosti
11. Metodika WCAG
12. Redakční systém
13. Funkční grafika webu
14. Struktura webu
15. Seznamy
16. Vkládání informací na web
17. Ovládání webu
18. Odkazy
19. Písmo a formátování textu
20. Obrázky
21. Formuláře
22. Multimediální obsah
23. Dokumenty
24. Zásady přístupného designu

Použitě zdroje

Manuál přístupné editace webu

- (M.1) Vkládání obsahu na web
- (M.2) Informace na webové stránce
- (M.3) Nadpisy
- (M.4) Seznamy
- (M.5) Formátování textu
- (M.6) Výběr vhodného fontu

<https://prirucky.ipk.nkp.cz/pristupnost/start>

Knihovnická legislativa

Vít Richter

Národní knihovna ČR – Knihovnický institut



Rozvoj manažerských kompetencí

19. 4. 2022

Praha, Národní knihovna ČR